

NINO ontwikkelt zich tot onderzoeksinstituut bij de Universiteit Leiden

Het nieuws dat NINO een nauwere samenwerking zal aangaan met de Universiteit Leiden en het Rijksmuseum van Oudheden deed afgelopen juni flink wat stof opwaaien. Begin juli hielden we een bijeenkomst waar gebruikers van de NINO-bibliotheek (met name natuurlijk staf en studenten van de opleiding OCMW) werden geïnformeerd. Nu de zomervakantie voorbij is, breekt er een periode aan waarin er hard gewerkt wordt om een nieuw NINO vorm te geven – uiteraard met behoud van alle waardevolle *assets*, waarvan onze bibliotheek, collecties en publicaties de belangrijkste zijn.

Wat is er besloten?

Het curatorium van het Nederlands Instituut voor het Nabije Oosten (NINO) heeft op 27 juni 2017 ingestemd met een plan voor nauwere samenwerking met de Universiteit Leiden en het Rijksmuseum van Oudheden (RMO). Onderdeel van dit plan is de oprichting van een NINO-onderzoeksinstituut met een budget van circa. € 300.000 per jaar. De NINO-bibliotheek komt in beheer van de Universiteitsbibliotheek Leiden (UBL) en zal een herkenbaar onderdeel gaan uitmaken van de nieuw te bouwen Middle Eastern Library. Het acquisitiebudget wordt verdubbeld. De spijkerschriftcollectie komt in tijdelijk bruikleen bij het RMO dat zorg zal dragen voor noodzakelijke conservering en versnelde digitalisering. Op het gebied van publicaties wordt samengewerkt met het RMO.

Wie onderneemt er nu actie?

Onderzoeksinstituut

Het curatorium heeft Caroline Waerzeggers gevraagd om als kwartiermaker van het nieuw in te richten NINO onderzoeksinstituut op te treden. Olaf Kaper is haar dagelijks contact vanuit het curatorium, en Carolien van Zoest ondersteunt hen.

Bibliotheek

Het onderzoeksinstituut NINO wortelt in de bibliotheek, die ook na de overgang naar de UB excellent en herkenbaar moet blijven. Anita Keizers bereidt de overgang van de NINO-bibliotheek naar de UB voor. Zij wordt vanuit het curatorium terzijde gestaan door Erik-Jan Zürcher.

Collecties

De Böhl-collectie is de belangrijkste, daarnaast bezit het NINO een aantal andere collecties waaronder fotografisch materiaal en archieven. Curatorium-leden Bert van der Spek en Wim Weijland behartigen dit punt.

Publicaties

De publicaties van het NINO (series PIHANS, Egyptologische Uitgaven, Achaemenid History; tijdschriften Bibliotheca Orientalis, Anatolica) zijn belangrijk voor de uitstraling van het nieuw onderzoeksinstituut. Curatoren Bert van der Spek en Wim Weijland vormen de uitgeverstak van het NINO om, weer ondersteund door Carolien van Zoest.

Deze vier actiecomité's hebben regelmatig contact met Karel van der Toorn, president-curator van het NINO.

Betrokkenheid en uitgangspunten

De genoemde stafleden en curatoren van het NINO kunnen hun werk alleen doen met input vanuit de gebruikers van de NINO-bibliotheek en al degenen die betrokken zijn bij onze collecties en publicaties. Bij de informatiebijeenkomst in juli zijn drie adviescommissies in het leven geroepen (met asterisk: aanspreekpunt):

- Gebruikerscommissie NINO-bibliotheek: Nina Biezeno, Jan Gerrit Dercksen*, Ben Haring, Petra Hogenboom, Bram Jagersma, Dina Katz
- Gebruikerscommissie NINO-collecties: Rients de Boer, Jan Gerrit Dercksen*, Noor Otten
- Adviescommissie NINO-onderzoeksinstituut: Bleda Düring, Steffie van Gompel, Holger Gzella, Ben Haring, Carina van den Hoven*, Jorrit Kelder, Jonny Russel, Willemijn Waal

Deze adviesgroepen hebben inmiddels hun visie op papier gezet.

Bij het vormgeven van het nieuwe onderzoeksinstituut staat voorop dat de verworvenheden van het NINO gekoesterd moeten worden: de excellente NINO-bibliotheek trekt zowel studenten OCMW als onderzoekers vanuit de hele wereld aan. De open opstelling van de bibliotheek biedt hen een optimale werk- en studieomgeving die NINO als onderzoeksinstituut aantrekkelijk maakt. De aanwezigheid van de Böhl-collectie brengt het onderwijs in met name de Assyriologie op een hoger plan en brengt regelmatig bezoekende specialisten binnen. Ook de publicatieseries en tijdschriften dragen bij aan de (internationale) uitstraling van het instituut.

Het nieuwe NINO-onderzoeksinstituut wil nationaal en internationaal nog meer een spilfunctie gaan vervullen, door wetenschappelijk onderzoek naar het oude Nabije Oosten niet alleen te faciliteren d.m.v. zijn excellente infrastructuur maar door dit onderzoek ook mee te helpen financieren. Een sterk NINO zal de: Egyptologie, Assyriologie, archeologie van het Nabije Oosten en aangrenzende vakgebieden stimuleren, in Nederland en daarbuiten. In de nieuwe organisatiestructuur zijn de sleutelwoorden ambitie, dienstbaarheid, transparantie en samenwerking – in Nederland, het Midden-Oosten en wereldwijd.

Wat gaat er nu gebeuren?

De vier actiecomité's treffen voorbereidingen voor de nieuwe organisatiestructuur die in 2018 zal ingaan, waarbij goed wordt gelet op de adviezen vanuit de gebruikers en betrokkenen. Caroline Waerzeggers zal de komende weken en maanden gesprekken voeren met de verschillende gebruikersgroepen, incl. studenten, onderzoekers, stafleden van de UL en VU-UvA, zusterinstellingen, RMO, EOL e.a. om te inventariseren hoe NINO in de toekomst onze vakgebieden het best van dienst kan zijn. Ook het rapport van de adviescommissie NINO-onderzoeksinstituut zal

hierin meegenomen worden. Het plan voor het nieuwe onderzoeksinstituut met een geïntegreerde visie voor de bibliotheek, collecties en publicaties wordt op 20 december gepresenteerd aan het curatorium. Naar verwachting kan in januari 2018 het plan worden vastgesteld en de nieuwe overeenkomst met UL en RMO worden getekend.

Ondertussen loopt het Humanities Campus Project van de Universiteit Leiden, een grootscheepse renovatie van het Witte Singel-Doelencomplex. Ook het gebouw waarin het NINO nu is gevestigd zal over enkele jaren gerenoveerd worden; onze bibliotheek, collecties en kantoorruimten kunnen dan niet op de huidige plaats blijven. In de gebouwen ten zuiden van de UB is een plek voor NINO gereserveerd, samen met LIAS, Afrika Studiecentrum en KITLV. Deze gebouwen worden vanaf 2018 helemaal opnieuw ingericht met het oog op de nieuwe “bewoners”. Er wordt onder andere een fysieke verbinding naar de UB gebouwd en de binnenruimtes krijgen een nieuwe indeling. In 2021 is de herinrichting van Cluster Zuid voltooid en zullen de genoemde instituten en UL-onderdelen inhuizen. De NINO-bibliotheek krijgt hier een afzonderlijke en herkenbare plek in de Middle Eastern Library, onderdeel van de UB.

Tot 2021 blijft de NINO-bibliotheek dus in zijn huidige ruimte. De NINO-bibliotheekmedewerkers komen in 2018 al in dienst van de UBL, met de afspraak dat zij de NINO-boekencollectie beheren. Omdat de Universiteit het budget voor de acquisitie van bibliotheekboeken verdubbelt, wordt de UB mede-eigenaar van de nieuw aangeschafte boeken. Er is nog niet afgesproken op welk moment de Böhl-collectie naar het RMO verhuist.

28 augustus 2017